

konstrundan

Utvärderingsrapport 2020

Illustration: Linn Henrichson

Stiftelsen Emilie och
Rudolf Gesellius fond

Konstsamfundet

Eugène, Elisabeth och
Birgit Nygréns stiftelse

WILLIAM THURINGS
STIFTELSE

Konstrundan 2020

Konstrundan är ett riksomfattande evenemang där konstnärer, hantverkare och formgivare öppnar sina ateljéer och verkstäder för allmänheten. Årets runda ordnades under veckoslutet 12–13.9.2020 och efter att tretton deltagare beslöt att inte delta p.g.a. coronan hade vi i år totalt 210 besökspunkter från Villmanstrand i öst till Eckerö i väst och från Hangö i syd till Enare i norr. Då flera besökspunkter hade flera deltagare, uppgår totala antalet deltagare till 287 personer.

År 2020 hade Konstrundan drygt 15 200 besökare.

Som en del av Konstrundan ordnades det konstpedagogiska evenemanget **Konstens fredag 11.9.2020**. Konceptet för Konstens fredag förnyades och i stället för några verkstäder för några barngrupper producerades en film som riktar sig till alla barn i svenska och finska lågstudier i Finland.

Bakgrund

Konstrundan ordnades första gången år 2008 som en del av Svenska Kulturfondens 100-årsjubileumsprogram. Sedan dess har evenemanget ordnats varje år. Åbolands hantverk rf är arrangör för evenemanget.

Visionen och den övergripande målsättningen för Konstrundan är att årligen öppna dörrarna till konstnärer, hantverkare och formgivare i Finland samt att etablera starkare nätverk mellan dem. Konstrundan ordnades i början främst i de svenskspråkiga regionerna men intresset har ökat i den två- och finskspråkiga regionerna de senaste åren. Projektet strävar generellt efter att öka synligheten för konst, konsthantverk och formgivning. Konstrundan arbetar för att i ännu större grad försöka påverka allmänhetens inställning till att köpa konst och marknadsföra som ett evenemang där man har möjlighet att köpa konst direkt från konstnären. Det långsiktiga målet är att konstnärerna skall kunna livnära sig på sin konst.

Ansökning och sällning

Ansökningstiden till Konstrundan 2020 var 21.1–21.2.2020. Det kom in 244 ansökningar, vilket är lite mera än tidigare år. Juryn höll sitt möte den 2.3.2020. 16 ansökningar refuserades för att de inte uppfyllde ansökningskriterierna.

Av de antagna representerade 139 deltagare visuell konst, 23 konsthantverk och hantverk samt 13 konstindustri och formgivning. 53 deltagare hade verksamhet som kunde definieras som flera än en kategori och rubricerades därmed som övrigt.

Förberedelser inför årets Konstrunda

Då besluten om årets deltagare var klart slog coronapandemin till! Det speciella läget medförde flera ändringar i såväl arbetsrutiner som i själva arbetet.

Rätt tidigt konstaterades att vi högst troligt kan genomföra själva Konstrundan, då det inte handlar om stora folkmängder på en gång. Men vi kommunicerade till alla deltagare att de själva bör bestämma om de kan ha öppet eller om de vill stänga. Några deltagare fattade beslutet att inte delta redan i maj.

Tidtabellen för tidningen sköts framåt, så att den kom ut först i början av augusti. Detta för att vi skulle ha så korrekt information som möjligt visavi coronaläget. Det visade sig att några deltagare beslöt att inte delta under den sista veckan. Dessa ändringar informerade vi om på sociala medier och på hemsidan.

Tack vare coronan erbjöds alla deltagare möjligheten att göra en kort presentationsvideo till vår hemsida. En dryg tredjedel av deltagarna laddade upp en hälsning.

Styrgruppen fattade beslutet att i år inte göra stora uterekamer, då läget på våren var så osäkert. Övrig reklam planerades och genomfördes rätt långt i linje med tidigare år. Tidigare år har det ordnats rundturer för inbjudna gäster, men intresset för dem har varit så pass lågt så styrgruppen omfattade förslaget att inte ordna turer i år.

I slutet av år 2019 föddes en tanke på att ordna en välgörenhetsauktion i augusti 2020. Målet var att främja försäljningen av konst samt att få positiv synlighet för Konstrundan. Dessa planer avbröts p.g.a. coronan, men förhoppningsvis kan vi genomföra auktionen år 2021 i stället.

Projektledarens kontor ligger i Gullkronabutiken i Pargas centrum. Sedan mars har Martina Lindberg huvudsakligen arbetat hemifrån. Regionkontakterna har i regel arbetat hemifrån, så där har inga ändringar skett. En positiv följd av coronan var att projektledaren och regionkontakterna började hålla veckomöten över zoom.

Marknadsföring

Tidningen är en viktig del av marknadsföringen för Konstrundan. Det omfattande arbetet med tidningen satte igång i mars. Innehållet sammanställdes av projektledaren och regionkontakterna.

Martina Lindberg intervjuade Elina Ruohonen och Antti Maasalo samt konstnärskollektivet i Mallusjoki. Ida Taavitsainen skrev texterna om Jussi TwoSeven och Jussi Goman. Jani A. Purhonen intervjuade Kirsti Doukas och Kristian Saarikorpi och Leila Cromwell-Morgan Lönnroth skrev artikeln om Hülya Tokur-Ehres.

Tack till skribenterna och till Christa Friberg, Ida Taavitsainen och Leila Cromwell-Morgan Lönnroth för översättningarna samt till Tuula Lindberg och Gunilla Stenfors för språkgranskning.

Tidningen skickades ut som tabloidbilaga med flera svenskspråkiga dagstidningar.

I Nyland	Hufvudstadsbladet	30 000 ex
	Västra Nyland	6 500 ex
	Hangötidningen	1 800 ex
	Östnyland	6 000 ex
I Åboland	Åbo Underrättelser	5 500 ex
	Pargas Kungörelser	4 000 ex
I Österbotten	Vasabladet	14 200 ex
	Österbottens Tidning	10 100 ex
	Sydin	5 100 ex
På Åland delades tidningen ut till alla hushåll		14 000 ex

För direktutdelning av deltagarna och Konstrundanteamet beställdes ytterligare extra tryck och tidningens hela upplaga blev således 124 200 exemplar i år.

På våren stod det klart att vår grafiker som gjorde tidningen i fjol inte kunde åta sig uppdraget. Den nya grafikern som utsågs för uppdraget hade inte erfarenhet av så omfattande uppdrag och arbetet med tidningen var därmed väldigt arbetsdrygt och svårt och slutresultatet nådde inte upp till förväntningarna. I synnerhet i första upplagan av tidningen blev många bilder alltför mörka. Större vikt kommer att läggas vid utformandet av tidningen nästa år.

Konstrundan hade i år digitala annonser i Helsingin Sanomat, Turun Sanomat, Aamulehti samt på HelsinkiDesignWeeks sidor. Tryckta annonser ingick i bl.a. Ålands turisttidning Strax samt i Turun Sanomat och Aamulehti.

Ida Taavitsainen ansvarade för Facebook och Instagram och gjorde regelbundna inlägg på sidorna. Några betalda kampanjer genomfördes på sommaren och hösten.

För andra året i rad bjöds en deltagare per region att ta över Konstrundans Instagram-konto för en vecka. De medverkande var:

Tero Annanolli	Östra Nyland
Leena Kouhia	Helsingfors
Sandra Kantanen	Västra Nyland
Nayab Ikram	Åboland
Anette Gustafsson	Åland
Black Box Genesis	Österbotten
Antti Nieminen	Övriga Finland

Kommentarerna om övertagandet var genomgående positiva. Dels fick de medverkande större synlighet via Konstrundans Instagram och dels hade det en aktiverande verkan – konstnären i fråga ville ju visa nya och aktuella konstverk!

Liksom tidigare år beställdes affischer och postkort att användas som direktreklam. Materialet delades ut till deltagarna, som sedan delade dessa vidare. Totalt trycktes 4 000 st affischer i storlekarna A2, A3, och A4 och 6 000 st postkort. Nästa år ska materialet delas ut tidigare till deltagarna.

Pressmeddelande skickades ut flera gånger under året och Konstrundan fick synlighet i många tidningar. Framförallt skrev lokalpressen tacksamt om såväl själva Konstrundan som om lokala deltagare.

I augusti ordnades regionala infoträffar för såväl deltagarna som för medias representanter. Träffar ordnades 17–20.8 i Karis, Jakobstad, Tammerfors, Mariehamn, St Michels, Helsingfors, Borgå, Åbo och Vasa. Regionkontakterna agerade värdar under tillfällena och informerade om årets Konstrunda och delade ut marknadsföringsmaterial. Deltagande varierade stort i de olika regionerna. Endast några representanter för pressen deltog.

Konstrundan 12–13.9.2020

Allmänt kan konstateras att Konstrundan i år förlöpte enligt plan och det var ett lyckat och uppskattat evenemang. Under lördagen var det regnigt väder i stora delar av landet och många deltagare hade färre deltagare den dagen.

Besökarantalet blev klart högre än i fjol (12 000) och uppgick till drygt 15 200 besökare! I medeltal hade varje besökspunkt 74 besökare (mot 63 i fjol).

Besökarantalen varierade mellan 4 och 400. På en del håll inverkade coronan negativt medan den på andra håll klart har väckt en kulturhunger som höjde besökarsiffrorna.

De högsta besökarsiffrorna sågs på Åland. Där var pressen väldigt aktiv och också turistguiden Strax gjorde flera artiklar om olika konstnärer. På Åland hade också antalet besökspunkter ökat, vilket i sig väcker större intresse hos besökarna.

Region och antal besökspunkter	Besökare per region	Besökare i medeltal per besökspunkt	
Helsingfors	58	3 111	53,6
Östra Nyland	28	2 397	88,8
Västnyland	16	668	41,8
Egentliga Finland	28	1 604	57,3
Åland	26	4 188	161,1
Österbotten	26	1 604	61,7
Övriga orter	27	1 759	65,1
Totalt antal	210	15 331	73,0

Några deltagare erbjöd besökarna på olika arbetsuppvisningar, prova-på-verkstäder eller annat program. Många valde dock p.g.a. coronan att inte ordna något program och det var också betydligt färre som bjöd på någon traktering.

Feedback från deltagare

Efter Konstrundan ombads deltagarna svara på en utvärdering på nätet. Arrangören erhöll 138 svar, dvs 48 % av deltagarna svarade. Svaren var rätt jämnt fördelade i regionerna och största delen var väldigt positiva.

Av de som hade svarat hade 53 % inte deltagit i fjol. Av de svarande som deltagit i fjol hade 43 % färre besökare i år och 57 % flera besökare.

Alla utom en ansåg att samarbetet med arrangören förlöpt bra och att de fått tillräckligt med information.

Konstrundantidningen fick i enkäten bästa betyget av de tryckmaterial som gjordes. Affischerna och postkortet uppskattades av många, men några ansåg att det är viktigare med digital marknadsföring. Fortfarande toppar ändå tidningsartiklarna listan över de viktigaste marknadsföringsåtgärderna medan annonsering på facebook kom på andra plats.

Glädjande många konstaterade att deras egen aktivitet lockade flera besökare – många var aktiva på facebook, en del hade skickat ut e-post till sina nätverk och någon nämnde en tidningsannons.

64,2 % av dem som svarade på enkäten svarade att de kommer att ansöka om att få delta i Konstrundan nästa år igen. Av svaren framgår att majoriteten av deltagarna är väldigt nöjda med Konstrundan och den synlighet och de besökare den genererade.

Det bästa med Konstrundan är möten med publiken, den positiva atmosfären och försäljningen. Att det är gratis för deltagarna och att informationen ges på tre språk uppskattades av många.

En del efterlyser allmänt mera marknadsföring och några skulle gärna ändra på tidpunkten. Flera besökspunkter vore önskvärt, i synnerhet på mindre orter. Bland svaren fanns också många andra konstruktiva förslag som vi beaktar i planeringen av kommande rundor.

Lotteri

Årets lotterivinster valdes av en hemlig urvalsgrupp. I lotteriet ingick en vinst per region och vikt lades vid att få med såväl konst, hantverk och formgivning. Vinnarna drogs på styrgruppens möte i september. Totalt skickades 4 898 lotter in.

Konstnär och verk

1. Pia Öst, Addo, Pedersöre. *3 pallar*
2. Riitu Uosukainen, Helsingfors. *Vierailija*, 2019
3. Victor X, Kyrkslätt. *Progressive Rock*, 2019
4. Toni-Petri Ruotsalainen, Tammerfors. *Approach*, 2017
5. Lin Simons, Mariehamn. *Två kungsängsliljor*, 2017
6. Teija Lehto, Pemar. *Sipulit paistumassa*, 2018
7. Elina Mieskolainen, Forsby såg. *Time flies -tröja*

Vinnare

- Marianna N, Helsingfors
Raila Koponen, Karvion Kanava
Oliver Rosenqvist, Mariehamn, Åland
Simone Menge, Helsingfors
Taru Tomminen, Vanda
Riitta Heimo, Björneborg
Heli Kulmala, Pikis

Samtliga vinnare har gett sitt samtycke till att deras namn får publiceras på Konstrundans facebook- och hemsida.

Konstens fredag 11.9.2020

I samband med Konstrundan har det sedan år 2012 ordnats olika verkstäder för barn på Konstens fredag. Verkstäderna har genererat möten mellan konstnärerna och barnen och utöver själva skapandet har barnen fått kontakt med och en inblick i den kreativa aktörens yrke. Verkstäderna har uppskattats stort men p.g.a. ekonomiska och praktiska begränsningar har dessa nått endast en handfull barn på enstaka orter, främst i Svenskfinland.

Tack vare understöd av stiftelserna Brita Maria Renlunds minne och Eugène, Elisabeth och Birgit Nygréns stiftelse kunde konceptet för Konstens fredag förnyas i år. Tanken föddes redan innan coronan med målsättningen att vi genom Konstens fredag skulle nå så många barn som möjligt.

Vi beställde en film av Malakta Films i Malax. Filmen distribuerades till alla lågstadieskolor i Finland, såväl genom direkt kontakt som på sociala medier.

På filmen berättar konstnären och kreatören Camilla Forsén-Ström om sig och sitt arbete varefter hon ger barnen en pedagogiskt genomtänkt uppgift att utföra. Filmen gjordes på svenska med finsk textning och därmed har den även en språkbadseffekt, som på ett roligt sätt presenterar svenskan i finska skolor

Årets uppgift, Kunglig för en dag, lanserades på Konstens fredag 11.9.2020 men ligger kvar på Konstrundans hemsida och Facebook, så att den kan utföras också senare.

Lärarna eller föräldrarna ombads att ladda upp bilder av barnens konstverk på Instagram [#konstensfredag](#) [#taiteenperjantai](#) [#konstrundan](#) [#konstrundan2020](#)

Troligen har många låtit bli att ladda upp barnens konstverk, då de skulle innehålla fotografier av barnen. Därmed är det oklart hur många barn som tagit del av uppgiften. Det visade sig också vara svårt att få direkt kontakt med skolorna och lärarna. Genom annonser i tidningarna Läraren och Opettaja nåddes alla i princip. En annan utmaning var för lärarna att samla ihop materialet för uppgiften. Tanken var att barnen själva skulle samla ihop det material som behövs hemifrån, men tydligen fungerar det inte så i dagens skolor!

På basen av dessa tankar ska konceptet för Konstens fredag vidareutvecklas nästa år.

Administration

Åbolands hantverk rf är arrangör för Konstrundan. Åbolands hantverk utser en styrgrupp som år 2020 bestod av Maija Albrecht, Sebastian Jansson, Eliisa Riiikonen, Johan Sandås, Leena Stolzmann och Hanna Wiik-Rosenqvist.

Martina Lindberg är projektledare för Konstrundan.

Följande personer anlitas på timlön som regionkontakter i regionerna:

Ida Taavitsainen för Helsingfors, Leena Stolzmann för Östra Nyland, Jani A. Purhonen för Västra Nyland, Christa Friberg för Österbotten och Leila Cromwell-Morgan Lönnroth på Åland.

Flera instanser har under året hjälpt oss i olika sammanhang och vi riktar ett varmt tack för gott samarbete till dem: Luckan Helsingfors, Luckan och Nordens Hus i Tammerfors, Helsinki Design Week, Fotocentrum Raseborg, Fiskars Bruk, Gullkrona Shop i Pargas och Malakta.

Yrkeshögskolan Novia höll öppna dörrar på skolan under Konstrundan. Det här gav en möjlighet för allmänheten att följa med kommande talanger inom konstindustrin samt en möjlighet för personer som är intresserade av att utbilda sig inom området att bekanta sig med utbildningarna.

Som grafiker fungerade i början av året Melinda Lönnberg / ERTRU och sedan Sofie Arnkil. Konstrundans hemsida www.konstrundan.fi upprätthålls av Webbbuset.

Tack till alla som på olika sätt hjälpt och stött genomförandet av årets Konstrunda.

Ekonomi

Konstrundan är ett fristående projekt som inte genererar några egna intäkter. Verksamheten anpassas efter de understöd som beviljas. För Konstrundan 2020 tackar vi: Svenska Kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond, Eugène, Elisabeth och Birgit Nygréns stiftelse samt William Thuring's stiftelse.

Största delen, ca 90%, anger att de var nöjda eller t.o.m. mycket nöjda med försäljningen under Konstrundan-veckoslutet och många ser också att besöken genererade framtida kunder. Nästa år har vi för avsikt att samla noggrannare information om försäljningen och få en mätbar siffra på hur mycket omsättning Konstrundan medför för det kreativa fältet i Finland.

Framtidsutsikter

Konstrundan är en omfattande helhet och ett uppskattat evenemang av såväl deltagarna som besökarna. Flera utmaningar har beskrivits i denna utvärdering och vi söker ständigt efter hållbara lösningar för att på bästa möjliga sätt kunna förbättra och utveckla verksamheten. Målsättningen är att alltjämt utveckla programmet kring och under Konstrundan och locka allt flera besökare till ateljéerna och verkstäderna.

*****

Denna rapport är sammanställd av projektledare Martina Lindberg
Telefon: 044 977 0773
E-post: konstrundan.aboland@gmail.com